

[Fraenkel.]

Men vi behøver saamænd heller ikke at gaa til de store Lande, man kan pege paa et Land som Holland, der jo ikke er meget større end Danmark, men som har en langt tættere Befolkning, og som kan have denne Befolkning, netop fordi de har forstaaet i et Kolonialrige at danne sig en Aftager, som er i Stand til at ernære mange flere Mennesker pr. Kvadratmeter, end vi kan. Vi maa erindre, hvor tidligt Hollænderne har haft Øjnene aabne for dette, vi maa erindre Grundlæggeren af alt, hvad der hedder Folkeret, den gamle hollandske Filosof Hugo Grotius, som levede — ja, han er vist født i det 16de Aarhundrede og levede og virkede i Begyndelsen af det 17de. Det fundamentale i hans Folkeret beror netop paa det Syn, at et Land skal have, om jeg saa maa sige, en medfødt Ret til at udvikle sig, saa det kan blive et større Land økonomisk. Den Gang var Modstanderen det vældige Spanien, det spanske Verdensrige, og han hævder netop dette, at hvor et Land kræver som en Livsbetingelse Ret til at kolonisere og handle oversøisk, der har det Ret til at værge og gennemføre dette Krav ogsaa med Vaabenmagt. Vi behøver altsaa slet ikke at gaa til de store Lande for at faa Eksempler paa Tilbagevirkningen af den oversøiske Kolonisation.

Men jeg vil slutte med at pege paa den Kendsgerning, som gælder for Europa under eet, som staaer fast, og som er paa-viselig lige fra første Færd — jeg har nævnt et bestemt Tilfælde fra 1751, og det kan følges hele Linien op til den Dag i Dag —, at det Europa, der nu eksisterer, er groet op paa Basis af den oversøiske Kolonisation og kunde ikke eksistere, hvis denne Kolonisation ikke havde været. Naar dette er en Kendsgerning, kan vi dog heller ikke være i Tvivl om, at i det Øjeblik, man maa sige, at Europa for Tiden er overbefolket, er det, vi har at gøre, at fortsætte den Linie, der er skabt, en Fortsættelse heraf vil ogsaa kunne bevare det. Det gælder for andre Lande, og det gælder for os, og jeg har aldrig vidst, at man overhovedet kunde træde ind i nogen som helst, om jeg saa maa sige, Forretning uden at gøre en vis Indsats. Lad saa Indsatsen for os være dette, at vi har fostret nogle Mennesker og givet dem en Undervisning o. s. v., og selv om disse Mennesker ikke naar at sende andet tilbage end deres egen Krop, vil jeg sige, som jeg tidligere har sagt, at de kommer hertil i en langt bedre Stand, end de var, da de drog bort herfra.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling

vedtoges uden Afstemning.

Vanggaard: Jeg tillader mig at foreslaa, at Lovforslaget henvises til et Udvalg paa 15 Medlemmer.

Uden Forhandling eller Afstemning vedtoges dette Forslag.

Formanden: Jeg skal lade den sidste Sag udgaa af Dagsordenen.

Tingets næste Møde afholdes Tirsdag den 28. Februar Kl. 1 med følgende Dagsorden:

1) *Valg af 15 Medlemmer til et Udvalg angaaende:*

Forslag til Lov vedrørende Udvandring.

2) *Tredie Behandling af:*

Forslag til Lov om Nedsættelse af et Udvalg angaaende Forholdet mellem Staten og Folkekirken.

3) *Første Behandling af:*

Indstilling om Beslutning angaaende Statsregnskabet for 1925—26.

4) *Første Behandling af:*

Forslag til Lov om Radiospredning, foranlediget af danske kulturelle Organisationer.

5) *Første Behandling af:*

Forslag til Lov om Forberedelse af Statsbanernes Overgang til Privatdrift.

6) *Første Behandling af:*

Forslag til Lov om Folkeafstemning om Ophævelse af den tvungne Værnepligt.

Mødet hævet Kl. 1³⁰.